

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Bethlen-u. Harmati-féle ház, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyílttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Népkönyvtárak.

Mindent meg kell ragadnunk, ami a közművelődést megindítja és tovább lendíti. E helyen már hangsúlyoztunk olyan kérdéseket, melyek a kultúra széles körben való terjesztését érintik. Legutóbb a szabad tanítás áldásos intézménye adott alkalmat elmélkedésre; ezuttal arról a a dícséretre méltó akcióról szólunk, mely a kormány támogatása mellett a megyei népkönyvtárak alapítását szorgalmazza.

Igazi népkönyvtárakról van szó; olyanokról, melyek az ipari és gazdasági foglalkozás munkásainak kellemes és tanulságos órákat hivatják szerezni. Nagy dolog ez, hogy idáig jutottunk. Nem is olyan régen, csak két-három évtizedre kell visszamennünk, a középosztály „miveltjeit” is oly nehéz volt odaédesgetni a könyvhöz, hogy okuljon és nemesedjék tovább az életben, tegyen valamicskét ahhoz, amit megtanult az iskolában.

Könyvkiadó vállalatunk mostoha sorsa mutatta leginkább a könyvolva-

sás-kicsinylését. Ma ott vagyunk, hogy nagyon sok könyvet — vesznek, de nem igen olvasnak „miveltjeink”. A könyv igaz szeretete masem általános; az, hogy diszül hever sok ezer asztalon, keveset mond. A könyv olvasásra való.

A nép széles rétegeiben a könyv idegen valami. Minden irodalmi tápláléka kimerül abban pár filléres füzetben, mely a mestergerenda hátán újévtől-újévig hever a kalendárium. Ez olvasmánynak kevés és többnyire silány is. Gondoskodni kell végre olyan könyvtárról, mely ugy tartalmával, szellemével, mint formájával a nép értelmi és erkölcsi miveltését jótékonyan előmozdítja.

A könyv jó barát, szokták mondani. Mindig kéznél van, soha el nem hagy, soha őszinte tanácsát meg nem tagadja. Ha igazán ilyen a jó könyv, hibákat is irtogat. Bizony-bizony szükség van a népnek ilyen jó barátára. Feltéve, hogy az analfabéták száma

elenyésző, az írni és olvasni tudók hány százaléka őrzi meg azt a vékonyka tudást, melyet az alsó foku iskolában kapott? S feltéve, hogy megmarad az elemi ismeretek birtokában: hány percentje tesz hozzá újabb percentet azon kívül, a mire a való élet, a tapasztalat vezette reá? Mondhatjuk: semennyit.

A való élet, a hétköznapi tusakodás sokszor éppen arra jó, hogy káros irányban szenvedelmekre izgasson hamis jelszavakkal, melyek külső csillogással megvesztegetnek s nem ritkán bünbe sodornak.

Csak egyet említünk. A szociális jelszavakat. Mily szépen hangzó szólamokkal telik meg a nép agya a piac kavardásában. A népkönyvtárból nem hiányozhat az a könyv, mely közérthető nyelven, világos formában megmagyarázza a szociális jelszavak értelmét és kellő értékét. Elmultak azok az idők, mikor a nép szellemi kiskorúságát őrizték azok, kiknek erre

TÁRCZA.

A mit csak ketten tudunk.

Mikor még a gimnázium padjaiban véstük a nevünket, télen meg cinkét és stíglincet fogdostunk, akkor történt ez a nevezetes esemény. Rettegéssel vegyes szeretettel gondoltunk arra az öreg urra, ki pipával a szájában rőtta az iskola folyosóját. Mikor fiatalabbak voltunk, féltünk tőle, a mikor meg már felcsperedtünk kinevettük kedves félszégeit. A ki ezt az urat nem ismeri az ne számítsa magát a művelt emberek sorába, mert őt ismerni illik, ezt így kívánja a morál. Erről a jó öreg bácsiról akarok egyet-mást elregélni. Azt hiszem, nem veszi tőlem zokon, ha élete kicsiny epizódjairól fellebbentem a fátyolt, — sőt inkább tartsa dicsőségnek, mert a nagyok közt is kevés akad oly nagy, a kiről még életébe szólana a krónika.

A mikor először láttam az öregét még

ott lakott a tornaesarnok tőzsomszédságában s talán még a eszmadia árt is forgatta. Mint vidéki parasztyerek bő gatyában kerültem legelőször jövődöbeli otthonomba, a hol a tudományos készültséghez szükségét alapot leszek hivatva lerakni s ekkor láttam a bácsit. Nagyuri külseje oly óriási hatást gyakorolt rám, hogy imígyen meséltem róla édesanyámnak másnap. Az vót ám a nagy ur. Vikszos cipője vót, pedig nem is vót vasárnap. A bajusza ki vót pederve, nem ugy mint az édes apámé. Még szivarozott is. Egy szóval tekintély volt bőven.

De nem bajlodom tovább azzal, hogy mit mondtam s gondoltam akkor, hanem rátérek a tulajdonképeni történetre, a mely az öreg irandó vaskos biográfiájának egy kicsiny része leszen.

Rettenetes napom volt. A nagytudományu (a jó Lányi bácsi jelzője) tanári kar kellő szigort öltve együtt ült s azt latolgatta mivel sujtsák azt a két vásott ifjancot, akik elég bátrak voltak a törvény világos s félre-magyarázhatlan tilalma ellenére kocsmába

menni egy komoly szóra, meg egy pint borra. Én gondolat nélkül ábrándoztam az udvaron. Néztem az égen uszkáló hamvaszürke felhőket. Vártam, mikor érkezik az ítélet kimondás lesujtó hire.

Már alkonyodni kezdett s hűvös esti szellő csókolgatta az arcomat. Egyszer csak kicsapódik a kapu s ki, ki nem, — de belép történetem hőse. Hosszu meggyfa pipaszárát, a melyről piszkos piros bojt is lógott alá, keményen tartotta az agyarái között s bodor füstgomolyokat eregetett. A pipázás fáinul eshetett neki, mert a szólás előtt még nagyot szippantott s azután, mint aki legjobban végezte a dolgát, lenyelte a zamátját. Piros pozsgás arca majd kicsattant az egészségtől. Vagy harminc évvel ezelőtt helyre legény lehetett az öreg, A kalapja hanyagul a feje bubjára volt csapva, talán el sem akarta hozni magával, csak a felesége erőszakolta rá ezt a kellemetlen ruhafélét. A bajusza akkor is, mint rendszeren, nyalkán állott s keményen ágaskodott, mint a szénatartóban a vašvilla. A szemé nem sokat fejezett ki, a mint ez mesterségeha-

szükségük volt, a maguk javára. Ma kétszeresen kívánatos a felvilágosítás; ha a helyes uton elmulasztják megtenni, megteszik mások, ámitó szavakkal, vakító világitással.

Kérdjük, mit tud a nép saját hazájáról, alkotmányáról, társadalmi viszonyairól? Mit tud közelebbről a foglalkozása körébe vágó ipari és gazdasági újításokról, vívmányokról?

Hacsak érintőleg is rámutatunk a könyvtárak hivatására, azt sem hallgathatjuk el, hogy e könyvtárak összeállítására nem történhetik taláalomra. Itt éles körültekintés szükséges. A kérdés: mit és milyet adunk a nép kezébe. Egyetlen egyet irunk ide: hol van az a könyv, mely hazánk történetét nem az iskolai könyvek szárazságával, nem is a tudományos, pragmatikus munkák fullasztó adathalmazával, de fővonalaisan alaposan és vonzóan élvezetes könnyed világossággal beszéli el? Ezt a könyvet eddig hiába keressük. Pedig ezt meg kell írni! Helye a népkönyvtárban lesz.

A büró embere ünnepnapon kiest a szabadba, hogy fáradt tüdeje friss levegőt kapjon. A gazdaember ünnepek délutánját ott töltheti a könyvtárban. Irigylem Angliát, hol ilyenkor csukva minden korcsma; hol a részegekről törzslapot vezet a rendőrség; hol a részegség nem enyhítő, hanem súlyosbító körülmény. . .

Ugy tetszik, hogy ez a korcsma-ügy is összefügg némileg a népkönyvtárral.

—e—

Községi dolgaink.

A f. évi április 6-iki községi képviselői közgyűlés szürke tárgysorozata nem tudott oly érdeklődést kelteni, hogy a képviselők szokott nagy számban megjelentek volna. A mintegy 30 megjelent képviselő és előjáró egyértelműen hozta meg a határozatokat. A jegyző-előadói tisztet Salacz József főjegyző gyengélkedése miatt Jeszenszky Frigyes töltötte be.

A vásári és piaci helypénzszedés bérbeadására vonatkozó árverési feltételek jóváhagyása a következő gyűlésre maradt és pedig azért, mert egyrészt a szedhető díjtételek szabályrendeletilag megállapított mérve sérelmesnek látszik a hérlőre s másrészt a piac kikövezésének ügye napirenden lévén, a kikövezés elhatározása esetén pedig a kikiáltási ár természetesen nagyobbra teendő.

A „Farkas“ épülete bérbeadására vonatkozó feltételek azon pótlással hagytak jóvá, hogy a város, mint bérbeadó részére kikötötték a 3 havi illetve félévi felmondás.

A törvényhatóság felhívja a községet fűzifa létesítése iránt, melyhez a dugványokat a kosárfonás kéziparának előmozdítása érdekében az állam adja. Ezen iparág felkarolása érdekében a községi elhatározta, hogy a község tulajdonát képező Körös-menti meder földszallagokat beülteti s e tárgyban e kérvényt beadja.

A gőzfürdő ügyében a belügyminiszter a törvényhatóság azon határo-

zatát, a mellyel a képviselőlet azon határozatát, hogy a gőzfürdőt Fekete Antalnak 3 évre évi 1200 korona bérösszegért kiadta, — megsemmisítette — jóváhagyta. A képviselőlet a jogerős határozat értelmében felhívni határozta Fekete Antalt, hogy a gőzfürdőt és tartozékait f. évi április 15-ig átadja a városnak, s elhatározatott, hogy a gőzfürdő folyó hó 22-én árverés útján bérbeadja. Az árverési feltételek a régiéek, azon hozzáadással, hogy a város kikötötte maga részére újabb beépítés esetleg új ártézi kut létesítése esetén a 3 évi felmondást.

Április 15-től 22-ig a gőzfürdőn a Popják által a felülvizsgálat folyamán megállapított legmagasabb javítási munkálatok lesznek eszközölve.

Azt hisszük, hogy a fürdő közönség fellelegzik Fekete Antaltól megszabadult, mert bizony a fürdő nem a közönség kényelmére kezeltetett, a mi nem közömbös a városra, mint tulajdonosra.

Az új árverésnél a kikiáltási ár 1500 korona, bizony ez is csekély összeg mikor a több mint 60 ezer koronába kerülő építmény hasznosításáról van szó.

Itt lenne az ideje, hogy már törtenjék valami lépés ezen közvagyonnak megfelelő hasznosításánál?

Ha van valami hibája a gőzfürdő üzemének, ám tessék azt gyökeresen kijavítani, ha a víz előállítása kerül tetemes napi költségbe tessék a víz olcsóbb előállításáról gondoskodni, esetleg új ártézi kut furásával. S e

gyott csizmadia embereknél gyakran megtörténik; de annál beszédesebb volt az orra (bocsánat nem akar célzás lenni.) Hogy el ne felejtsem valahogyan, közbeszövöm az öregnek akkoriban széle-hossza egy volt. Az egész alak rendkívüli pikáns volt. A nagy gonddal összeválogatott ruhák harmóniáját tökéletesítette a jó fajta bagariacipő, amelynek orra kampós volt. A cipőjét különben néhai lábbelikészítő módjára mindig igen megbecsülte. Hetenként egyszer megkente hájjal, hogy a bőr meg ne repedezzen, a melyből eztán egy csepyi a bajszára is jutott. Így illett a bajusz arcszínéhez. Mind ezt csak úgy mellékesen mondom el, hogy annak, a ki akkor még nem ismerte a jó öreget, fogalma legyen a kor divatjáról,

Az öreg bácsi peckesen, mint a ki karót nyelt, megállt előttem s kifogástalan ékesszólással a tudomásomra hozta, hogy a konferenciának vége s hivat a „tekintetes“ igazgató ur. Elpirultam-e, vagy elsápadtam, nem tudom, erről kölcsönvisszaadásképen számoljon be az öreg! Elég az hozzá, hogy a hátamon hideg borzongott végig s inkább szerettem volna az öreg bőrében lenni, mint a magamében.

Kis vártatva neki kecmereztünk. Sokáig hallgattunk mind a ketten. Végre mégis megtörttem a kinos csendet s megkérdeztem az öregtől, mit határozott a „tekintetes“ ta-

nári kar. Rettegéssel lestem arckifejezését. Rövid szünet után kivette a szájából a pipát, egyet pökött a cipőm orra elé s így kezdé:

„Nem tudja kérem alássan, hogy mi megesküdtünk arra, hogy hivatalos titkon nem adunk tul?“

Az a legjellemzőbb sajátsága meg volt az öregnek, hogy a „kérem alássan“ sohasem maradt el. A sima udvariasság átöröklődött a kedves fiára is, ki osztálytársam volt s mindig olyan furfangos nadrágot viselt, hogy az ember nehezen tudta megkülönböztetni, melyik az eleje, melyik a hátulja, melyik a felső, melyik az alsó része, továbbá hosszú nadrág-e vagy rövid.

„Ez csak nem titok“ — puhítottam a nyakas öreget — hiszen öt perc múlva úgy is megtudom.“

„Ja de az az öt perc még nem telt el. Meg hát . . . persze, hogy megtudja hogy is kéne a bajon segíteni? — okoskodott!“

Hirtelen előrántotta a jobbik eszét, a homlokára csapott, megállt, rámszegezte hal-színü szemét s oly komoly hangon, amely-nél komolyabbat sohasem hallottam, így szólt: „Becsületszavára nem árul el, ha megmondom?“

„Becsületszavamra“ — vágtam oda minden gondolkodás nélkül.

„Kicsaptuk“ — volt lakonikus válasza.

Fene teremtette! Kicsaptatok! Megál-jatok maj megbosszulom ezt a határtalan merészségét. Így töprengtem magamban.

Azután elmosolyodtam s annak a kulcsát iparkodtam megtalálni, vajjon az öreg pluralis majes'aticust használta-e, a mihez eszerint csak az uralkodóknak meg az iskolaszolgáknak volna joguk, vagy talán ő is részt vett a tanácskozáson? Nem sokat adnak ott az ő szentenciájára. Biztosan akkor gyujtotta meg a lámpát, vagy akkor rakott a kályhára, a mikor kimondták a szörnyü ítéletet s ezért beszélt plurali-ban. De ez ennek alapján teljesen jogos is volt, mert a lámpavilág és a tűz élesztgetés óriási befolyással van a vélemény alakításra. Kisérelje meg csak valaki a sötétben és hidegben elmélkedni valami fontos, életbevágó kérdés felett, hogyan fog az kiütni. Elég az hozzá, az öreg hetykén vágta ki a többes számú első személyt.

A rövid, de velős kijelentés óriási mód hatott rám. Gyilkos szándékkal eltelve lépegettem az öreg oldala mellett.

Megérkezettünk. Az ajtó előtt az öreg még egyszer a becsületszavamat vette, hogy nem adok tul a kettőnk titkán. Ezt megtettem s kissé szédülő fejjel a bírám elé léptem.

A teremben ünnepélyes csend honolt. A „tekintetes“ tanár urak a nagy zöld asz-

tekintetben a kezdeményezést az előjáráságtól s illetve a községi mérnököktől várjuk a közérdek s városnak jól felfogott érdekében.

Egy képviselő.

UJDONSÁGOK

— *A Szarvasi Lapok 1907. április 1-jével újnegyedbe lépett. A Szarvasi Lapok szelleme és iránya marad a régi: közügyekben a valóság igaz és tárgyilagos megítélése, minden személyeskedő elzárása; hireinek pontos és lehető teljes közreadása; az irodalmi rész tartalmasága és formai csinosága; a hirdetések és reklámok célszerű és olcsó közlése, egyszóval a társadalmi érdek becsületes támogatása volt és marad a szerkesztőség és kiadóhivatal törekvése. — Ezuttal kérjük azon t. olvasóinkat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, sziveskedjenek azokat mihamarabb beküldeni, hogy a lapot tovább is szállíthassuk. — A Szarvasi Lapok előfizetési ára negyedévre 2 korona.*

— **Eljegyzés.** Wünschendorfer Aladár, a helybeli főgymn. tanára eljegyezte Kutlik Margitot, Kutlik Endre főg. tanár leányát.

— **Schreyer-család jótékonyága.** A napokban elhunyt Schreyer József családjá, méltón a jótékonyágáról ismert Schreyer emlékéhez szép összeget adott Csaba szegényeinek, az izr. hitközségnek és a szentegyletnek, nem-

különben a szarvasi izr. egyháznak és a szentegyletnek. Amott 2500, itt 100 korona az adományozott összeg. — Itt említjük meg, hogy az örökösök az alapító üzleteit továbbra is „Schreyer József cég“ nevében fogják fenntartani, és az eddigi mérvben és változatlan erővel tovább folytatni.

— **A közös telekkönyvek egyenkénti telekkönyvezése folyamatban.** Az azonosítási eljárás f. hó 15-én veszi kezdetét, a mi bizony tetemes költséggel jár s miután a betétszerkesztés munkálata, már a jövő évben megkezdődik, talán felesleges munka is. Az urbéri bizottság a munkálat beszüntetése céljából az igazságügyminiszterhez folyamodott.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** Az olvasókörök egygyel megszorodtak. Ezt a szaporodást örömmel vesszük, kiknek a népmívelés kulturális ügye komoly gondoskodásunk tárgya. Csak féltő, hogy bár az alapszabályok a politikát számüzik a füstös olvasó szobából, a körök nagyobb része a napi politika kérdéseinek megvitatásával csábítja magához a föld népét. Komoly irányításra volna szükség minden helyen: felébreszteni az olvasás vágyát elsősorban a gazdasági és társadalmi ismeretek irányában, amivel egyfelől az észszerű gazdálkodás képességét növelné, másfelől a szociális zavargás mélyétől óvna meg az egyszerű ember lelkét a jó könyv. Ezt várnók most a szarvas-síratói olvasókörtől is, melynek alapszabályait a belügyminiszter a napokban jóváhagyta.

tálnál ültek. Minden szem felém irányult. Az egyikből szájalom, részvét, a másikkól biztató jóindulat, a harmadikkól haragos meglepedettség sugárzott elém. A perc igen hatásos lett volna, ha egy légy, a mely a mindig meleg szobában nem kívánczolt téli álom után, nem arcátlankodik. Mindig a keményen szónokló igazgatón akart sétálni, a mi ellen megint az öreg ur haragos kapkodásokkal tiltakozott. Hosszas fáradozás után elesipte a szemtelent s szétmorzsolta a szegény párat. Utána még nagyobb lendülettel szónokolt.

A jó bácsi meg az alatt az ajtónál hallgatódzott. Ő maga ezen nem épen férfias eljárását később azzal okadolta, hogy nem kíváncsiságból, hanem kötelességérzetből tette, mert hátha szónoklás közben a „tekintetes“ igazgató urnak valamelyes kivánsága támad. A fő az, hogy mindent hallott s tudta a hallottakat értékesíteni, mert kijövetkor nyakon esipett (dicsekvés nélkül) mondom, meglehetősen a kegyében állottam) s félrehuzott egy sötét sarokba s ott a „tekintetes“ igazgató ur bölcs tanácsát vagy hatszor megismételte azzal a különbséggel, hogy az igazgató gyönyörűen gördülő magyaros stilusát átáltoztatta könnyebben érthető stilussá, sőt még kommentálta is. Ezt is kötelességérzetből tette.

A sötétben sutogtunk körülbelül egy

félóra hosszáig. Eközben egy furfangos ötletem támadt. Kihuztam ovatosan a zsebemből a zsebkésemet s a hosszú meggyfapipaszárból, a mely szürkés végével a zsebéből legénykedve meredt rám, levágtam egy részt. Ezt gombostűre kötöttem, a tűt meggörbítettem s a nemes jószágot a gazdája háta közepére akasztottam. Ezt meg én tettem kötelességérzetből.

Az ötlet annyira tetszett, hogy minden gyilkos szándékról lemondtam, tehát az életemet a jó öreg bácsi pipaszárának köszönhetem.

Tanulótársaimtól hallottam, hogy az öreg szörnyen megharagudott az izetlen tréfiért s szidta a zsinogrevalót, sőt még azzal is fenyegetődött, kicsapatja a gézenguzt, ha megtudja a nevét. Ez nem következhetett be, mert az öreget megelőzte a „tekintetes“ tanári kar. Ez az amit eddig csak magam, de most már ketten tudunk.

Ezt azon feltétel alatt meséltem el, ha a jó öreg megígéri, hogy nem bosszulja meg magát a netalán odakerülő utódaimon.

EILER DANIEL.

— **A keskenyvágányu vasutakra vonatkozó rendelet jelent meg a miniszteriumtól.** A rendelet megszünteti az ilyen vasutak építésénél eddig előfordult anomáliákat. Eddig legalább tizenötféle nyomtávolságu vasut készült s a hazai gyárak nem tudták a sokféle mozdonyt idejére elkészíteni, azért aztán külföldi gyárak kapták meg a rendelést. A most kiadott rendelet megállapítja, hogy ezeknek csak 700 és 760 milliméteres nyomtávolságu vasutakat szabad építeni; az ennek megfelelő mozdonyok könnyen raktáron tarthatók. Bizonyos, hogy ennek a hazai ipar csak hasznát látja.

— **Halásztársulati közgyűlés volt a mult napokban községünkben.** A beszámoló szerint a társulat Mezőtur alatt halivadék nevelő kis tavakat óhajt létesíteni. A kettőskörösi társulat a mult évben 300 ezer süllő-ikrát helyezett el s a békési hid és Povád közötti hullámtéri kubikgödöröket fiasító telepeknek fogja használni.

— **Búcsúvacsora.** Weisz Gusztáv adóhivatali ellenőr tiszteletére, kit, mint megirtuk, Bpestre helyeztek f. hó 10-ikén este az Központban búcsúvacsorát rendeztek ismerősei és barátai. A vacsorán, mely melegség és kedélyesség dolgában a legsikerültebbek közé, tartozik huszonkilencen vettek részt. Az összejöttek csak a hajnali órákban oszlottak szét.

— **Műkedvelők előadása.** A békészentandrásai iparos ifjak mult vasárnap sikerült előadást rendeztek a kath. körben. Szinre került Csepreghy jeles népszinműve, a Sárga csikó. A játékban kitűntek: Nagy Istvánné, Csóti Lajos, Molnár Béla, Nagy János. Az ezt jóvedelmét a kath. templom megromlott mennyezetének kijavítására fordítják. Ugy értesülünk, hogy sikerült előadást ma megismétlik.

— **Köszönet nyilvánítás.** Néhai Schreyer József szarvasi alkalmazottai boldog emlékű főnökük koszorujára szánt összeget egyesületünk pénztárába jutatták. E nemeslelkű cselekedetükért hálás szívvel mond köszönetet a szarvasi izr. nőegylet nevében, Mérei Miksáné elnök.

— **Háziipari kiállítás.** A Tulipán-egylet felhívást bocsát ki, mely szerint pünkösdkor népipari kiállítást rendez az ipariskolában, a piactéren. Felszólít tehát mindenkit, a ki szövött és varrott munkákat vászon, kötő, főkötő, ruhát stb. készít, továbbá kosárfonással s általában házi ipari cikkek készítésével foglalkozik, hogy kiállítási szándékát valamint a kiállítandó tárgyak jegyzékét Kollár Lajos jegyző urnál a község házában vagy Faragó Mór dr. orvos urnál lakásán mielőbb bejelentse.

hogyan a kiállítás rendezését mielőbb megkezdhessek. A Tulipán-egylet legtöbb törekvése, hogy felhívása a nép gyermekeinél meghallgatásra találjon, mert tudni akarja, milyen iparcikkek előállításra képes a nép. A szépen készített munkákat díjakkal és dicsérő oklevelekkel tüntetik ki. E komoly munkában legyen a Tulipánkert segítségére mindenki, a kinek szíve és lelke magyar lelkesedéssel csügg hazafias lakosságunk anyagi felvirágzásán. A kinek nincs kiállítani valója, buzdítson a részvételre, a ki meg hosszú téli napokon iparcikkek készítésében izzadt, mutassa meg a nagyközönségnek, hogy milyen ügyes a keze.

— **A kivándorlás ellen.** A Rög című folyóiratot küldtek e napokban szerkesztőségünknek. A havonként kétszer megjelenő folyóirat akarja az amerikai viszonyok ismertetése révén a kivándorlást csökkenteni. Előttünk szakszerű cikkekben foglalkozik azokkal, melyek a kivándorlás csökkentésére az államra, a társadalomra és a sajtóra hárulnak. A folyóiratra felhívjuk előljárásának és köreink figyelmét. Kiadóhivatala Bpest, Irányi-utca 27. sz. alatt van.

— **Tyuklopás történt megint.** F. hó 9-én éjjel özv. Lancsa Jánosné 254. sz. alatti házából 11 drb., 10-ikén éjjel Kondacs Márton házából 5 drb. tyukot vittek el ismeretlen tettesek. A nyomozás folyik.

— **Eltoloncolt cigányok.** F. hó 9-ikén a kondorosi csendőrség a kunszentmártoni csárdánál 24 tagból álló karavánt fogott össze, aztán behozott Szarvasra. A főszolgabírótság a csavargókat eltoloncoltatta Öcsödre és Gödöllőre.

— **Pusztítják a kutyákat.** A szigorú ebzárlat ellenőrzésére rendőreink a múlt héten újra kimentek a tanyák közé. Lelöttek 17 kutyát. 32 esetben följelentés történt, mert a tulajdonosok a tilalom ellenére szabadon hagyták kóborolni kutyáikat.

— **Lőtt vad 1906-ban.** Most állították össze a múlt évi szarvasi vadászat eredményét. E szerint a 38824 kat. holdnyi vadászterületen lelöttek 723 nyulat, 458 fogolyt, 34 vadkacsát, 5 vadludat, 6 tuzokot. Pusztító vadakról nem szól a statisztika.

— **Malmok forgalma.** Az 1906. évben a városunk egész területén üzemből levő hat malom százhuszezer métermázsa szemet őrölt meg.

— **Tízéves találkozó.** Dr. Freitag János rosznyói ág. h. ev. főgymn. tanár kéri azon társait, kikkel 1897-ben Szarvason érettségi vizsgálatot tett, hogy f. évi július hó elsőjén jelenjenek meg Szarvason. Megérkezésükre

vonatkozó szándékukról értesítsék öt június 25-ig.

— **Elfogott haramiák.** Legutóbbi számunkban jelentettük, hogy a szentandrászi éjjeli támadás tetteseit elfogták. Sikerült most az elfogatás és a csorda rémtetteinek részleteit megtudnunk. Csendőrségünk, elsősorban Kozák János őrsvezető széleskörű nyomozása, mely a fölöttes hatóság elismerését már is kiérdemelte, tette lehetővé a cigánybanda kézrekerítését. A szentandrászi támadás és a helyszínen talált jelek arra mutattak, hogy a cigányok már másutt is szerepeltek. A monori őrszel való érintkezés bebizonyította, miután a csorvási csárdánál elfogott 4 cigányasszony és egy fiú beismerő vallomást tett, hogy a március 13-ikán Bényén (Pest m.) elkövetett rablógyilkosság is a karaván lelkét terheli. A mondott helyen márc. 13. éjjel megölték az éjjeli őrt s a község házából kivonszolt Wertheim-szekerényt kifosztották. Ez eset után a cigányok, Pest megyében nem érezvén magukat biztonságban, délre menekültek. Így jutottak a csorvási határba, hol, a cigányasszonyok és egy fiú a csendőrség kezébe kerültek, de a férfiak megfutottak. Az utóbbiak március hó 19-én Rác Ferenc és Nagy Antal szentesi gazdától két kocsit és öt lovat elraboltak, előbb azonban agyonlőtték Varga János bérest. — Március 19-től ápr. 8-ig a legerélyesebb nyomozás folyt. A fogva levő cigányasszonyok elárulták, hogy a férfiak a nyírtamegyei Lipótvárra menekültek. Csendőreink rögtön oda utaztak és jókor érkeztek; éppen akkor indult onnan a tettesek közül Orbán Károly és György, Kolompár Mari és egy vén cigányasszony. Zülött, gyilkos alak mindannyi. A haramiák feje, Orbán György kézre került; 22 éves, feltűnően szép legény. A többi tettes: Orbán Dani, Sztojka Vendel és Bajka még bujkál; a pontos leírás hihetővé teszi, hogy ezek is nemsokára vasra kerülnek. A cigányok Kecskemét vidékiek.

— **A szarvasi gyermeknap jövedelme.** A f. hó 2-3. megtartott gyermeknap jövedelméről most számolunk be, mert a nemes célra szánt összegek még e héten is érkeztek a gyűjtőkhöz. Elmondhatjuk, hogy nem vagyunk utolsó helyen a megyében. Bár a rendezés hagyott hátra kívánni valót, elismerés illeti a Tulipán-egylet helyi fiókját, első sorban azokat az úri asszonyokat, kiket név szerint elsoroltunk a multkoriban. Egyet idejegyzünk s ez az, hogy népünkben nincs meg eléggé a szociális érzés abban a tisztult formában, mely teljes

önzetlenségével ragyog. De ne vádoljuk! Jutott Szarvasról is a Liga céljaira. Itt megjegyezzük, hogy csak közvetlenül beküldött összeget adjuk nem sorolhatjuk fel azokat, akik vásárlás útján juttattak sok-sok fillért az elhagyott gyermekeknek. Minden dicséretnél többet mond a jótett, mely magában hordja az elismerés szavát is. Az adományokat Kollár Lajos jegyző gyűjtötte össze, ki önzetlen buzgalommal fáradt a Liga céljaiért. Befolyt összesen: 239 kor. 28 fillér.

— **Hangverseny.** A tanító egyesület hangversenye május hó 8-án lesz megtartva. Az előkészületek nagyban folynak. A tárgysorsjáték eddigi nyereményeinek száma 100 drb.

— **Benka Pál siremléke.** Előző számunkban 150 kor. Ponyicki Máté 5 kor. Tusjak János 1 k. Römer Mihály 60 f. Hitz Pál 40 f. Belopotocky Mihály 60 f. ifj. Belopotocky János 80 f. Gerhát István 40 f. ifj. Szklenár János 80 f. Kudlák Pál 60 f. Kudlák Endre 40 f. Opauszki Lajos 20 f. Simkovics Mihály 40 f. Vostjár Soma 80 f. Kriska Mihály 20 f. özv. Kis Mihályné 228. hsz. 1 k. N N 40 f. Kondacs Pál 961. hsz. 1 k. Lancsa Mihály 80 f. Kozsuh János 786 hsz. 1 k. Kondacs György 1 k. Galáth György 220 hsz. 1 kor. Galáth Mihály 1 k. Tóth János 1 k. Borgulya Pál 1 k. Lustyik Pál 1 k. Kis Mihály 1 kor. Sonkoly Márton 1 k. Melis István 1 k. Melis Mihály 2 k. Szegbegyinszki Pál 1 k. Tóth Mikály Cifra 1 k. Borgulya Pál 1 k. Eddig kimutatott összeg 180 kor. 40 fill. (Folytatjuk)

— **Kiállítás.** F. évi május 19. és 20-án rendezendő háziipar és ipar-kiállításra azon iparosok, segédek és tanoncok kik öhajtanak munkát kiállítani, f. hó 20-ig az partestületnél jelentkezzenek.

— **Egy lépéssel előre.** Nyomasztó gazdasági helyzetünkben örömmel kell üdvözlőnk minden olyan magyar terméket, mely alkalmas arra, hogy hasonló külföldi gyártmány kiszorítson. Egy ilyen eseményről kell most hírt adnunk. A már külföldön is hírneves Brázay Kálmán cég, amely az elején áll az uttörő magyar nagykereskedelemnek sikereinek számát megint gazdagította egygyel. Ez a siker a Brázay-féle Kalogén sóborszesz fogkrémhez fűződik, amely felülmulthatatlan kitűnő szer a fogak épségben és szépségben tartására, továbbá a száj ápolására. Csin és praktikusság dolgában pedig páratlanul áll a fogkrém tartalmazó tubus is. A Brázay-féle sóborszesznek már világhíre van, nyomdókába lép most a Kalogén, amely a magyar tudás diadala.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nemes Béla.**

Társzerkesztő: **Pataki János.**

Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**

Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Csarnok.

*

Megyek . . .

Nem zugalodom sorsom ellen,
Jöjjön, aminek jönni kell . . .
Szivem bus, fájó sorvadásban
Majd lassanként így vérzik el . . .
Az Urnak sujtoló haragja
Dacos fejem a porba hajtja.
Lehajtom némán, szóvalan
És tovább vonzsolom magam.

Csak néha néha jajdulok fel,
Mikor már nem birom tovább . . .
S a zordon enyészet észrevétlen
Reámteríti fátyolát . . .
Csak bent szivemben dul az átok
És némán jajjal felkiáltok:
Oh mit vétettem Ellened,
Hogy így lesujtod két kezéd!?

A Végzet utja oly kegyetlen
S ez uton bus vándor vagyok
S megátkozám már százezerszer,
Melyen születtem, a napot! . . .
De törtetek, mig bir a lábam . . .
Az élet gyötrő zsvajában . . .
Már fu a hervadás szele . . .
Megyek . . . az enyészet fele!

MARJAY GÉZA,

**A nagy hét figyelmeztet
Imára tedd kezedet!**

Irta: Zvarinyi János ev. lelkész.

(Folytatás.)

Keresztelő János sötét börtönéből figyelte Jézus működését. De megfigyelései alapján sehogysem bírta megegyeztetni a ferikán vadonjaiban alkotott messiás képét, a Jézus Messiásságával. S ez a kételye nyilvánul ama izenetében: „te vagy e az eljövendő, vagy pedig mást várjunk.“ S a felelet Jézus részéről rövid — mint a kérdés — de ünnepléses, öntudatos, s méltóságos.

A felelet tartalma: (Máté 13.) a tényekre, a bizonyítékokra s a tántoríthatlan hitre való hivatkozás. A felelet jellemző, érthető, mégis rejtelmies. S így kellett Jé-

zusnak felelnie. nem is az ötet környező nép és szorongatott keresztelő miatt — de leginkább azért, mivel valódi hivatását az emberek haladó ismeretére, az időre és Istenre bizta. (Máté 11) „A vakok látnak, a sánták járnak, a poklosak megtisztulnak, a siketek hallanak, a halottak feltámadnak, a szegényeknek az evangélium prédikáltatik!

A hierarchia és keresztelő között félig függő, félig független és úgy Jézus működésének legkevésbé részrehajló szemtanuja a galileai nép. A telkesedés hullámai, melyek Jézus működését kísérik apadó félben nem voltak ugyan még, mégis Jézus első panasza a nép fölött, már ez időben szólalnak meg, s a nép gyöngéi felett kifejezett halk iróniájából megrendítő „jaj“ szó fejlődik (Máté 11., 21.) A szelektől mozgatott nád alatt a galileai nép jellemét érti, a „puha ruhák alatt, melyek a gazdagok házaiban divatoztak, a népnek érzéki ujságok utáni mohóságát ostorozza, paraboláiban is panaszkodik már néha-néha az e világból származó sötét árnyékok felett (Máté 11., 16.) Ezen ostorozás és panaszokból kezdődött meg a néppártnak a gyűlölése és az uralkodó pártnak erősödése Jézus ellen, s így megkezdődött az élethalál harc.

Jézust küzdelmei s csalódásai csak edzették és erősítették, úgy annyira, hogy Keresztelő János kérdésére; az „eljöttek“ a farizeusoknak a „szombat urának“ s a nép kételyeivel szemben a próféták legnagyobbikának jelentette ki magát. De ne értsük félre ezt a kijelentést. mert Jézusnál már az első szózatnál meg volt hivatásának tudata; ok ami a fény és a nap melege a növényzetre — a mi a természet és vallásos környezete az ifjúságának: ugyanez volt a küzdelem és eredmény a meglett ifjunak s így ha nem is e tényekből, de minden esetre a tények által fejlődött Jézusban az önelhatározás.

(Folyt. köv.)

IRODALOM.

A N A P. A fővárosi zsurnalisztika valóságos szenzációja A Nap, mely ma az ország legfüggetlenebb legszókimondóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap közönség rajongó szeretetétől kísérvé. egy csapásra hódította meg a sziveket. Minden száma kész meglepetés és szenzáció. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak, s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Lengyel Zoltán, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Irodalmi főmunka: Bródy Sándor. Belső dolgozó társai: Ábrányi Emil, Bródy Sándor Cholnoky Viktor, Erdély Jenő, Feld Aurél, Gábor Andor, Hacsak Géza, dr. Hajdu Miklós segédszerkesztő Holló Márton, dr. Kalmár Antal Kemény Simon, Lengyel Zoltán, Nádas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós Szabolcs Bálint Szép Ernő. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban,

tartalomban, formákban, színekben s elevenségben új ez az ujság. Valóságos zászlóvivője. A Nap a magyar függetlenségi törekvéseknek és úgy politikai, mint ujságírói sikerei óriási tényezővé lettek. A Nap hasábjain tükröződik a leghivebben a magyar közönség érzelmvilága. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő ujsága legolcsóbb is Egy szám ára 4 fillér (2 kr.) előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajcár). Az érdeklődőknek. A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9. sz.) készséggel küld mutatóvívőszámot.

A J Ö V Ö radikális irányu, gazdag tartalma, csinos formájú havi szemle; a legolcsóbb e nemben a mi irodalmunkban. Egész évi ára csak 2 korona. Mutatóvívőszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest Baross tér 4. sz.

Nyilt-tér.

Hirdetmény.

Szarvas község előjárósága a 1 év május 1-től december végéig terjedő időre közvilágításra szükséges kőolaj szállításra zártajánlati tárgyalást hirdet.

Ajánlatok csak a Magyar petroleum ipar részvénytársaság *** jegyü. vagy a Bihar-szilágyi olajipar részvénytársaság 3 gyémánt jegyü, avagy a budapesti ásványolaj-gyár részvénytársaság ABC jegyü gyártmányaira tehetők. Más gyártmányra tett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A szállítandó kőolaj a szükséglet-hez képest mázsánként, illetőleg hordónként fog a vállalkozótól átvétetni, s számlája havonként kifizettetni.

Felhivatnak a kereskedők, hogy ajánlataikat 1907. évi április hó 23-ik napjának délelőtti 11 órájáig az előjárósághoz adják be s abba tegyék ki, hogy üres hordókat darabonként mily árban veszik át.

Szarvas, 1907. évi április hó 11.
SALACZ JÓZSEF VALKOVSKY
főjegyző. bíró.

Hirdetmény.

Alulírott Szarvas község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község határában lévő 16 vadászterületen gyakorlandó vadászati jogot

nyilvános árverésen hat egymás után következő évre 1907 évi augusztus hó 1-től 1913 július hó 31-éig bérbe adja.

Az árverés határidejéül 75—1907 kg. sz. határozat értelmében a községi képviselőtestület folyó évi április hó 26-ik napjának délelőtt 9 óráját tűzte ki, s helyéül a község háza nagy tanácstermét jelölte ki.

Az egyes vadászterületek beosztását s a kikiáltási árat magában foglaló árverési feltételeket az érdeklődők a községi főjegyzői irodában megtekinthetik.

Szarvas, 1907 évi április hó 6.
SALACZ JÓZSEF VALKOVSKY
főjegyző. bíró.

805—1907 tkkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szarvasi takarékpénztár végrehajtónak Adamovics Lajos és neje Kiszely Eszter végrehajtást szenvedő elleni 130 kor. és 188 kor. 04 fill. tökekövetelése és járuléki iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járásbíró) területén lévő Kondoros község határában fekvő szarvas nagykondoros pusztai 523 számú tjkvben A † 1 sor 6285—6286/b-1-46 az árverést 675 K. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1907 évi május hó 15 napjának d. e. 9 órájkor** Kondoros község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 67 K. 50 fill. készpénzben vagy az 1881 LX. t.c 42 §-ában jelzett árfolyamon számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyiministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t.c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Szarvas, 1907. évi márc. hó 7.

Gaál kir. albiró

916—1907 tkv. szám.

Póthirdetmény.

A szarvasi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi mi-

szint a szarvasi takarékpénztár végrehajtónak s a szarvasi hitelbank részvénytársaság csatlakozott végrehajtónak Zima Pál szarvasi lakos végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. 4000 k. és 600 k. s jár iránti végrehajtási ügyében a 844—1907 tkv. sz. a kibocsájtott árverési hirdetményben a szarvasi 2844 sz. tjkvben az A. lapon foglalt közös birtokból s B. 7273 rsz. a. Zima Pál tulajdonául bejegyzett 1089 412 nszöl 1089 412. nszöl 1 hold 578 812 nszöl és 4 hold 136 nszöl ingatlanokra 1838 korona kikiáltási árban e kir. járásbíró mint telekkönyvi hatósághoz az **1907. évi május hó 24-ik napjának d. e. 9 órájára** kitűzött árverés az 1881. LX. t.c. 167 §-g alapján dr. Salacz Aladár ügyvéd végrehajtató érdekében is 144 korona tökekövetelése s járuléki kielégítése végett megtartatni fog.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1907. évi márciushó 15.

GAÁL kir. albiró.

A NAP

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: **BRAUN SANDOR**.
Politikai főmunkatársai: **BRÓDY SANDOR**
LENGYEL ZOLTAN és **DR. KALMAR ANTAL**

A NAP a 48-as eszmény leghibebb katonája és a 67-es politika kérielhetetlen üldözője.

A NAP már kora reggel
megérkezik a vidékre

A NAP nemcsak a legkitűnőbb lap
de a legolcsóbb is.

Egy szám ára 2 krajcár.

Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér.

Mutatványszámokat készséggel küld: A NAP kiadóhivatala VIII. ker., Rökk Szilárd utca 9. sz.

Kiadó lakás.

BAKAY GÉZÁNÁL kiadó 3 szoba, előszoba
konyha, kamara, pince, faskamara
Értekezhetni ugyanott.

2-2

but

kiadó

Petőfi-

Ha k
34-26

KÖ

mely
láb-
bak g
ganat
legrö

D

„M

Gy

Másfé

zamo

üveg

üveg

Új újslet

Új újslet

Szépen

butorozott szoba

kiadó május 1-jére, külön bejárattal
 utóára két ablakkal

Petőfi-utca 96. Salacz Oszkár-féle
 házban. 2-3

*Ha köszvényben, reumatizmusban, ízületi
 31-26 szenved, vegyen egy üveg*

**Dr. FLESC H-féle
 KÖSZVÉNY-SZESZT,**
 mely csuza, köszvényt, reumát, kéz-
 láb-, hát- és derekfájást, kezek és lá-
 bak gyengeségét, fájdalmakat és da-
 ganatokat biztosan gyógyít. Hatása a
 legrövidebb idő alatt érezhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.
 „Magyar korona“ gyógyszerárában
 Győr, Baross-ut 24. sz

Másfél decziliteres üveg ára 2 kor: Hu-
 zamosabb használatra való „Családi“
 üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“
 üveg rendelésnél már bérmentve után-
 vettel küldjük.

Cook és Johnson-féle

amerikai

szabadalmazott tyuk-

szem gyűrűk

(törv. védve)

ma az egyetlen szer, mely-
 lyel az oly rettenetes tyuk-
 szem-fájdalmak megszüntet-
 hetők és a tö teljes bi-
 zonyossággal kiirtható.

Ma a világ legjobb gyógyszere.

Minden szenvedőnek ajánlandó.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható Szarvason: Bugyis Andor,
 Burger Frigyes és Nigrinyi Zoltán
 gyógyszerárában.

HIRDETÉSEK

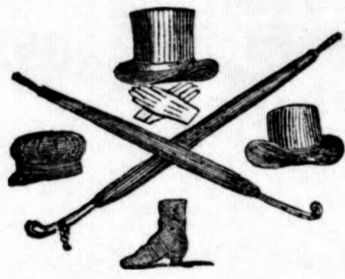
jutányos áron

felvétetnek

lapunk

kiadóhivatalában.

Megnyilt az új divatárház!

Figyelem.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a mai napon a Szarvasi Hitelbank épületében

női és férfi

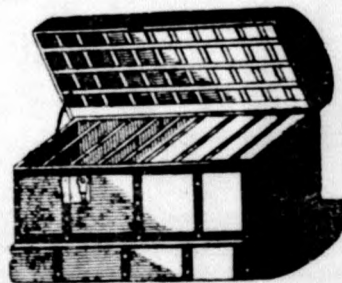
divatárházamat

megnyitottam, hol raktáron csupán hazai gyártmányu áruk lesznek árusítva, u. m.: Női- férfi és gyer-
 mek cipők. Férfi ingek. Gallérok. Kézeloők. Nyakkendők. Nap- és esőernyők. Valódi pécsi kesztyűk.
 Nagy raktár alsószoknyákban. Kötényekben, Zsebkendőkben. Böröndökben. Különös sulyt fektetek ruha-
 diszkekre és varrókellékekre.

Főtörekvésem a pontos és szolid árakkal való kiszolgálás, miért is a nagyérdemű közönség
 teljes bizalmát és meglegedését kérve, maradtam

teljes tisztelettel

Deutsch Jenő.

a Szarvasi Hitelbank új épületében.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Izléses kiállítás!
Hibátlan munka!

SÁMUEL A.

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
SZARVASON
BELICEY-UT 9. SZ. A.

Könyvnyomdám a
mai kor igényei-
nek megfelelőleg
teljesen új betük-
kel, valamint 6
mechanikai géppel
van felszerelve.

Bethlen-u.
szellemi ré
Kéziratoka

Az
szégyenl
volna n
eleme, a
vezéséne
zouy e
rosszabl
dányát
deni cik
kérdése
meggon
dés ége
szu sor
égető l
nye ler
volna,
A
sén ism
Ismét s
kövezn
zések
ség kö
mészet
nem
dönt a

N
lesz be
akkor
meg k
bárme
uniform
testere
A dip
érkezi
alírás
nek a
annál
tes ra

októbe
No 2
orvos
tonai
dejét